

Protocol voor medicijnverstrekking en medisch handelen

Inhoudsopgave:

1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen
2. Het kind wordt ziek op school
3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek van ouders
4. Het uitvoeren van medische handelingen op verzoek van ouders

Bijlagen:

1. Verklaring toestemming tot handelwijze voor als het kind ziek wordt op school
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek van ouders (verkrijgbaar bij de directeur)
3. Het uitvoeren van medische handelingen op verzoek van ouders (verkrijgbaar bij de directeur)

Algemene opmerkingen:

- Met school wordt bedoeld: alle personeelsleden van de school en, indien van toepassing, de overblijfskrachten
- Voor de leesbaarheid van het stuk wordt over ouders gesproken wanneer wij ouder(s)/verzorg(er)s bedoelen.

1. Inleiding over medicijnverstrekking en medisch handelen

Leerkrachten worden op school regelmatig geconfronteerd met leerlingen die klagen over pijn die meestal met eenvoudige middelen te verhelpen is zoals hoofdpijn, buikpijn, oorpijn of pijn ten gevolge van een insectenbeet. Ook krijgt de schoolleiding steeds vaker het verzoek van ouders om hun kinderen de door een arts voorgeschreven medicijnen toe te dienen of het verrichten van medische handelingen door leerkrachten. De schoolleiding aanvaardt met het verrichten van dergelijke handelingen een aantal verantwoordelijkheden. Groepsleerkrachten en schoolleiding begeven zich dan op een terrein waarvoor zij niet gekwalificeerd zijn. Met het oog op de gezondheid van kinderen is het van groot belang dat zij in dergelijke situaties zorgvuldig handelen. Groepsleerkrachten en schoolleiding moeten zich realiseren dat zij voor deze handelingen wettelijk aansprakelijk gesteld kunnen worden als zij zonder toestemming van de ouders of het advies van een arts handelen.

De drie te onderscheiden situaties zijn:

1. Het kind wordt ziek op school
2. Het verstrekken van medicijnen op verzoek van ouders
3. Het uitvoeren van medische handelingen op verzoek van ouders

Als de leerling op school ziek wordt of een ongeluk krijgt, zal de school direct moeten handelen. Bij de tweede en derde situatie kan de schoolleiding er voor kiezen of zij hier wel of geen medewerking aan verleent. In het geval dat medicijnen toegediend moeten worden op advies van een arts, werkt de school hier onder voorwaarden aan mee, maar de school heeft hier vooraf de schriftelijke toestemming van de ouders voor nodig. Dit doen wij door middel van een ondertekende verklaring, waarbij opgemerkt moet worden, dat de ouders verantwoordelijk en aansprakelijk blijven voor eventuele nadelige gevolgen van handelingen van de school. Voor iedere individuele groepsleerkracht geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren.

Het spreekt voor zich dat ouders worden geïnformeerd indien medicijnverstrekking of een medische handeling heeft plaatsgevonden.

De drie situaties worden onderstaand verder uitgewerkt.

2. Het kind wordt ziek op school

Het kan voorkomen dat een kind 's morgens gezond op school komt en tijdens de schooluren last van hoofd- of buikpijn of een andere pijn krijgt, zich verwondt of door een insect wordt geprikt. De school is niet bekwaam en bevoegd om een juiste diagnose te stellen. De grootst mogelijke terughoudendheid is hier dan ook geboden. Na een zorgvuldige afweging zal de leerkracht het volgende doen: het verstrekken van eenvoudige pijnstillers en/of het uitvoeren van eenvoudige medische handelingen, het waarschuwen van de ouders of het waarschuwen van de arts.

Verstrekken eenvoudige pijnstillers en/of het uitvoeren van eenvoudige medische handelingen

Als een kind onder schooltijd last krijgt van hoofd- of buikpijn of een andere pijn, zich verwondt of door een insect gestoken wordt kan de leerkracht, na een zorgvuldige afweging, het kind een 'paracetamolletje' geven, proberen de insectenbeet leeg te zuigen met een apparaatje, een zalfje te wrijven op de plaats van een insectenbeet of een blauwe plek en een pleister te plakken.

Waarschuwen ouders:

Als een kind duidelijk ziek is en niet meer met de les kan meedoen, neemt de school contact op met de ouders met het verzoek om het kind op te halen. Belangrijk is om te melden waarom het kind niet kan blijven en af te spreken hoe laat de ouders komen en wat er tot die tijd met het kind gebeurt. Om in geval van nood de ouders snel te kunnen bereiken, moet zijn vastgelegd waar en hoe zij bereikbaar zijn. Het kan ook voorkomen dat een

leerkracht bij een kind bepaalde ziekteverschijnselen opmerkt die extra aandacht of medische behandeling vragen. Dit kan de leerkracht bespreken als de ouders het kind komen ophalen.

Waarschuwen arts:

- Problematisch is het wanneer de ouders of door de ouders aangewezen vertegenwoordigers, niet te bereiken zijn. Het kind wordt niet naar huis gestuurd zonder dat daar toezicht is. Medicijnen kunnen niet zonder toestemming van de ouders verstrekt worden. De school kan in deze situatie een arts raadplegen en handelt strikt naar het advies van de arts.

- Bij acuut gevaar: in principe zijn bij ziekte van een kind de ouders degenen die bepalen wat er moet gebeuren. Zij nemen de beslissing om al dan niet een arts te raadplegen, maar:

Als er acuut gevaar dreigt, schakelt de school direct een arts in of belt het alarmnummer 112, in het geval dat:

- Een kind het plotseling benauwd krijgt
- Een kind bewusteloos raakt of niet meer op aanspreken reageert
- Een kind plotselinge hoge koorts krijgt
- Een kind plotseling ernstig ziek lijkt
- Een ernstige ongeval heeft plaats gevonden

In bijlage 1 is een "Verklaring toestemming tot handelswijze voor als het kind ziek wordt op school" opgenomen. Dit formulier wordt vanaf heden, bij het inschrijven van nieuwe leerlingen, door de ouders ingevuld.

3. Het verstrekken van medicijnen op verzoek van ouders

Kinderen krijgen soms medicijnen of andere middelen voorgeschreven die zij één of meerdere keren per dag moeten gebruiken, dus ook tijdens schooluren. Te denken valt aan puffjes voor astma, antibiotica of medicijnen bij toevallen of gedragsstoornissen. Ouders vragen dan aan school om deze middelen te verstrekken. Hiervoor heeft de school toestemming nodig. De toestemming van de ouders wordt schriftelijk vastgelegd en door de ouders ondertekend, waarmee zij verklaren volledig verantwoordelijk en aansprakelijk te zijn en blijven voor eventuele nadelige gevolgen van de medicijnen voor het kind. In bijlage 2 is hiervoor een formulier opgenomen (dit formulier is bij de directie van school op te vragen).

Medicijnen dienen altijd in de originele verpakking meegegeven te worden. In geval van nood kan de informatie dan aan een arts doorgespeeld worden.

Bij het gebruik van een Epi-pen door een leerkracht wordt ook bijlage 3 ingevuld. Het gebruik van een Epi-pen doet zich alleen voor in noodsituaties. Om bekwaam te raken in het gebruik van een Epi-pen moeten leerkrachten geïnstrueerd worden. In bijlage 3 is een bekwaamheidsverklaring opgenomen die dient te worden ingevuld en getekend door een arts.

Mocht de situatie zich voordoen dat een kind niet goed op een medicijn reageert of dat er onverhoopt toch een fout gemaakt wordt bij de toediening van een medicijn, dan bellen wij direct met een arts. Bij een ernstige situatie bellen wij direct het alarmnummer 112.

4. Het uitvoeren van medische handelingen op verzoek van ouders

Het is van groot belang dat een langdurig ziek kind of een kind met een bepaalde handicap zoveel mogelijk gewoon naar school gaat. Het kind heeft contact met leeftijdsgenootjes, neemt deel aan het normale leven van een schoolkind en wordt daardoor niet de hele dag herinnerd aan zijn handicap of ziek zijn.

Medische handelingen

In hoog uitzonderlijke gevallen zullen ouders aan de schoolleiding en leraren vragen handelingen te verrichten die vallen onder medisch handelen. Te denken valt daarbij aan het geven van sondevoeding, het vervangen van een stoma, het meten van de bloedsuikerspiegel bij suikerpatiënten door middel van een vingerprikje. In zijn algemeenheid worden deze handelingen door de Thuiszorg of de ouders zelf op school verricht. In zeer

uitzonderlijke situaties, vooral als er sprake is van een situatie die al langer bestaat, kan door de ouders een beroep op de schoolleiding en de leerkrachten worden gedaan.

Het zal duidelijk zijn dat de ouders voor dergelijke ingrijpende handelingen hun toestemming moeten geven. Zonder toestemming van de ouders kan de schoolleiding of leerkracht helemaal niets doen. Gezien de aard van de handelingen moet de schoolleiding schriftelijke toestemming van de ouders vragen, bijlage 3 (dit formulier is te verkrijgen bij de directie).

Voor de individuele leerkracht geldt dat hij/zij mag weigeren handelingen uit te voeren waarvoor hij/zij zich niet bekwaam acht.

Wettelijke regels

Voor de hierboven genoemde medische handelingen heeft de wetgever een aparte regeling gemaakt. De Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) regelt wie wat mag doen in de gezondheidszorg. De wet BIG is bedoeld voor beroepsbeoefenaren in de gezondheidszorg en geldt als zodanig niet voor onderwijzend personeel. Dat neemt niet weg dat in deze wet een aantal waarborgen worden gegeven voor een goede uitoefening van de beroepspraktijk aan de hand waarvan ook een aantal regels te geven zijn voor schoolbesturen en leerkrachten als het gaat om in de wet BIG genoemde medische handelingen.

Bepaalde handelingen – de zogenaamde voorgehouden handelingen – mogen alleen worden verricht door artsen. Anderen dan artsen mogen medische handelingen alleen verrichten in opdracht van een arts. De betreffende arts moet zich er dan van vergewissen dat degene die niet is bevoegd, wel de bekwaamheid bezit om die handelingen te verrichten.

Aansprakelijkheid m.b.t. medische handelingen

Vorenstaande is ook van toepassing wanneer een leerkracht bij een leerling een medische handeling verricht. Technisch gezien vallen leerkrachten niet onder de wet BIG. Deze geldt alleen voor medische en paramedische beroepen. Soms worden leerkrachten betrokken bij de zorg rond een ziek kind en worden daarmee partners in zorg. In zo'n geval kan het voorkomen dat aan leerkrachten gevraagd wordt om een medische handeling bij een kind uit te voeren. Deze, niet alledaagse positie van de leerkracht, moet hierbij serieus worden genomen. Daarom moet een leerkracht een gedegen instructie krijgen hoe hij de handeling moet uitvoeren. Het naar tevredenheid uitvoeren van deze handeling wordt schriftelijk vastgelegd in een verklaring van toestemming van de ouders, zie bijlage 3.

Zodoende wordt een optimaal mogelijke zekerheid aan kind, ouders, leerkracht en schoolleiding gewaarborgd. Ook voor de verzekeraar van de school zal duidelijk zijn dat er zo zorgvuldig mogelijk is gehandeld. Dit betekent dat een leerkracht in opdracht van een arts moet handelen die hem bekwaam heeft verklaard voor het uitvoeren van die medische handeling. De leerkracht van de betrokken leerling mag weigeren. In overleg met de directie kan hiervoor een andere leerkracht worden benaderd.

Bijlage 1:

Medisch protocol

Het kan voorkomen dat uw kind gezond naar school gaat en tijdens schooluren ziek wordt of zich verwondt. In deze situatie kan de school, na zorgvuldige afweging van de leerkracht en/of BHV-er een eenvoudige pijnstillers verstrekken en/of een eenvoudige medische handeling verrichten. Ook kan het zijn dat er contact opgenomen wordt met de ouder(s)/ verzorger(s) of met een andere, door u aangewezen contactpersoon of met de huisarts. Om op de juiste manier te kunnen handelen, hebben wij een aantal gegevens nodig:

Contactpersonen in geval van afwezigheid van beide ouders/verzorgers:

Naam: Telefoonnummer:

Naam: Telefoonnummer:

Contactgegevens huisarts/ tandarts:

Huisarts: Telefoonnummer:

Tandarts: Telefoonnummer:

Wij verzoeken u dit formulier te ondertekenen, als u akkoord gaat met bovengenoemde handelswijze.

Naam kind.....

Naam moeder/ verzorgster

Naam vader/ verzorger.....

Handtekening moeder/ verzorgster

Handtekening vader/ verzorger

Medische gegevens kind:

Mijn kind is allergisch/ overgevoelig voor het volgende:

Evt. toelichting:

.....

.....

.....

Mijn kind gebruikt de volgende medicijnen:.....

(Indien uw kind medicatie tijdens de schooluren moet gebruiken, die verstrekt moet worden door een leerkracht, of als er medische handelingen uitgevoerd dienen te worden door een leerkracht, vragen wij u een extra verklaring te ondertekenen. Deze kunt u opvragen bij de directie).

Van der
Muelen-Vastwijkschool